

Aandeel beroepsactieven in en rond Vlaanderen onder druk

Uit Eurostat-gegevens over de evolutie van de beroepsactieve en niet-beroepsactieve bevolking in het Vlaamse Gewest tussen 1999 en 2014 blijkt dat het aandeel van beroepsactieve bevolking steeg tot in 2008, vooral wegens de sterke toename bij vrouwen van 45 jaar of ouder. Daarna daalde het aandeel lichtjes omwille van de vermindering van het aandeel jongere beroepsactieve mannen. Dit proces ging gepaard met de stijging van het aandeel niet-beroepsactieve mannen ouder dan 64 jaar en een lichte daling van het aandeel kinderen van 0 tot 14 jaar. De evolutie van het aandeel beroepsactieven in het Vlaamse Gewest was gunstiger dan die in het Waalse Gewest, Nederland, Frankrijk, Italië, Finland, Denemarken en het Verenigd Koninkrijk, maar minder gunstig dan in Zweden, Oostenrijk en Duitsland. Het Vlaamse Gewest en al deze landen zijn gespaard gebleven van de negatieve evolutie in Spanje, Griekenland en Ierland.

Beroepsactieve en niet-beroepsactieve bevolking in het Vlaamse Gewest

De bevolking wordt opgesplitst naar geslacht en vervolgens ingedeeld in 9 groepen op basis van beroeps participatie en leeftijd: 3 beroepsactieve groepen (BA 15-24; BA 25-44 en BA 45+), alle niet-beroepsactieve werkzoekenden (WZ 15-64) en 5 andere niet-beroepsactieve groepen (AN 0-14, kinderen; AN 15-24, vooral studenten; AN 25-44, thuiswerkende en volledig arbeidsongeschikte personen; AN 45-64, thuiswerkende, gepensioneerde en volledig arbeidsongeschikte personen; AN 65+, gepensioneerde personen). Beroepsactief zijn betekent in dit artikel dat men effectief een betaalde baan uitoefent. De groep BA 45+ omvat ook de zeer kleine groep beroepsactieve personen ouder dan 64 jaar.

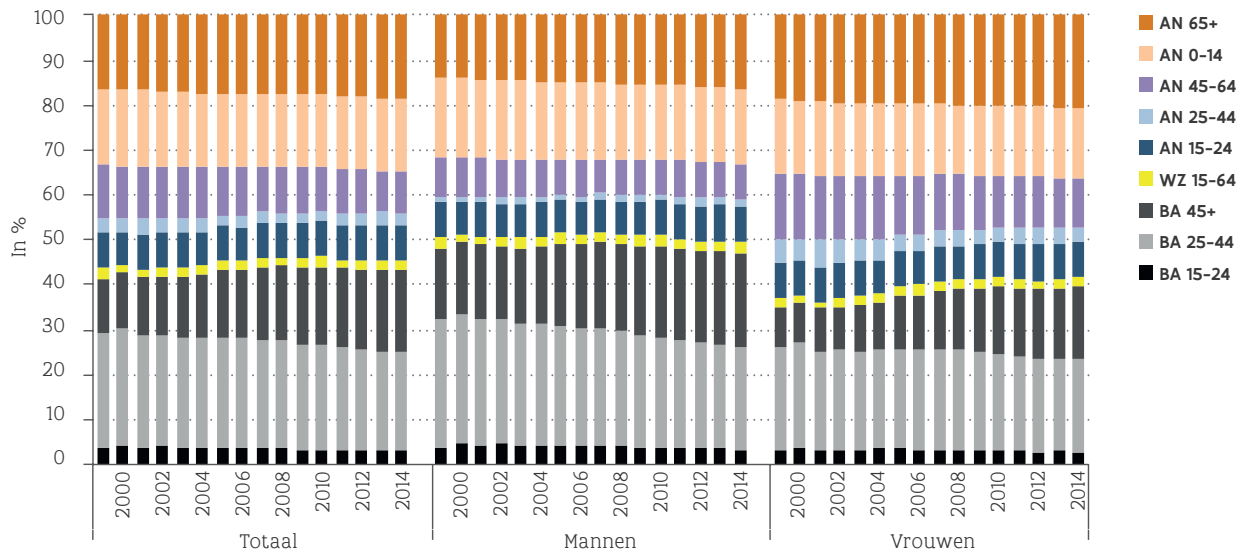
Beroepsactieve bevolking

Het aandeel van de totale beroepsactieve bevolking (BA 15-24, BA 25-44 en BA 45+) steeg van 41% in 1999 naar 44% in 2008, gevolgd door een lichte daling tot 43% in 2014. Het aandeel beroepsactieve mannen bleef tussen 1999 en 2008 ongeveer constant op 49%, maar daalde tot 47% in 2014. Bij vrouwen steeg het aandeel bijna continu van 35% in 1999 tot 40% in 2010, met een lichte daling tot 39% in 2012 en daarna weer een lichte stijging tot 40% in 2014.

Het aandeel beroepsactieve jongeren van 15-24 jaar in de totale bevolking daalde van 4% in 1999 tot 3% in 2014. Bij mannen lag het percentage in de hele periode ongeveer 1 procentpunt hoger dan bij vrouwen. Het percentage beroepsactieve personen van 25-44 jaar daalde fors, van 26% in 1999

Beroepsactieve en niet-beroepsactieve bevolking in het Vlaamse Gewest

Evolutie van het aandeel van 9 groepen op basis van beroepsactiviteit, geslacht en leeftijd, 1999-2014

Bron: Eurostat, bevolkingsgegevens en Labour Force Survey; bewerking SVR.

tot 22% in 2014. Bij mannen zakte het percentage van 29% naar 23% en bij vrouwen van 23% naar 20%. Het aandeel van beroepsactieve personen ouder dan 44 jaar steeg daarentegen sterk, van 12% in 1999 tot 18% in 2014. Bij mannen groeide het percentage van 15% naar 20% en bij vrouwen van 9% naar 16%. De beroepsactieve bevolking ouder dan 44 jaar nam sneller toe dan de totale bevolking ouder dan 44 jaar. Het aandeel van de groep 55-64 jaar steeg bovendien sneller dan dat van de groep 45-54 jaar. Het percentage beroepsactieve personen ouder dan 65 jaar bleef in 2014 nog zeer beperkt (0,4%) en werd daarom in de grafiek opgenomen in de categorie BA 45+. Het aandeel van de groep is wel bijna verdubbeld sinds 1999.

Niet-beroepsactieve bevolking

Het aandeel van de niet-beroepsactieve bevolking was altijd groter dan dat van de beroepsactieve bevolking. Het daalde tot in 2008 maar nam daarna lichtjes toe. Anno 2014 was 57% van de Vlaamse bevolking niet beroepsactief en dus financieel grotendeels afhankelijk van de beroepsactieve bevolking (43%).

De werkzoekende bevolking (WZ 15-64) wordt niet opgesplitst naar leeftijd omdat de subgroepen te klein zijn om te onderscheiden in de grafiek. Algemeen gezien was het aandeel van werkzoekenden in de totale bevolking zeer klein (2,5%) en het percentage bleef bij mannen en vrouwen constant tussen 1999 en 2014.

De andere niet-beroepsactieve bevolking wordt opgesplitst in 5 leeftijdsgroepen. Het aandeel kin-

deren van 0-14 jaar in de totale bevolking daalde licht van 17% in 1999 naar 16% in 2014. De niet-beroepsactieve bevolking van 15-24 jaar bleef constant op ongeveer 8%, zowel bij mannen als bij vrouwen. Het aandeel van de groep 25-44 jaar bleef constant op ongeveer 4%. Bij mannen nam het percentage toe van 2% naar 3%, bij vrouwen daalde het van 6% naar 5%. Het aandeel van de groep 45-64 jaar daalde van 11% in 1999 naar 9% in 2014. Bij mannen bleef het percentage stabiel op ongeveer 8%, terwijl het bij vrouwen afnam van 14% tot 11%. Het aandeel van de niet-beroepsactieve bevolking ouder dan 64 jaar steeg daarentegen van 16% in 1999 tot bijna 18% in 2014. Bij mannen ging het percentage van 14% naar 16% en bij vrouwen van 19% naar 21%.

Beroepsactieve en niet-beroepsactieve bevolking in het Waalse Gewest en enkele EU-landen

Uitgaande van de evolutie in het Vlaamse Gewest worden de belangrijkste verschillen en gelijkenissen met het Waalse Gewest en enkele omliggende EU-landen weergegeven.

In het Waalse Gewest lag het aandeel van de beroepsactieve bevolking in de periode 1999-2014 ongeveer 5 procentpunten lager dan in het Vlaamse Gewest en het aandeel van de werkzoekende bevolking lag 2 à 3 procentpunten hoger. De evolutie bij jongere en oudere beroepsactieve mannen en vrouwen liep grotendeels gelijk. Het aandeel van de niet-beroepsactieve bevolking ouder dan 64 jaar steeg minder sterk dan in het Vlaamse Gewest.

In Nederland lag het aandeel van de beroepsactieve

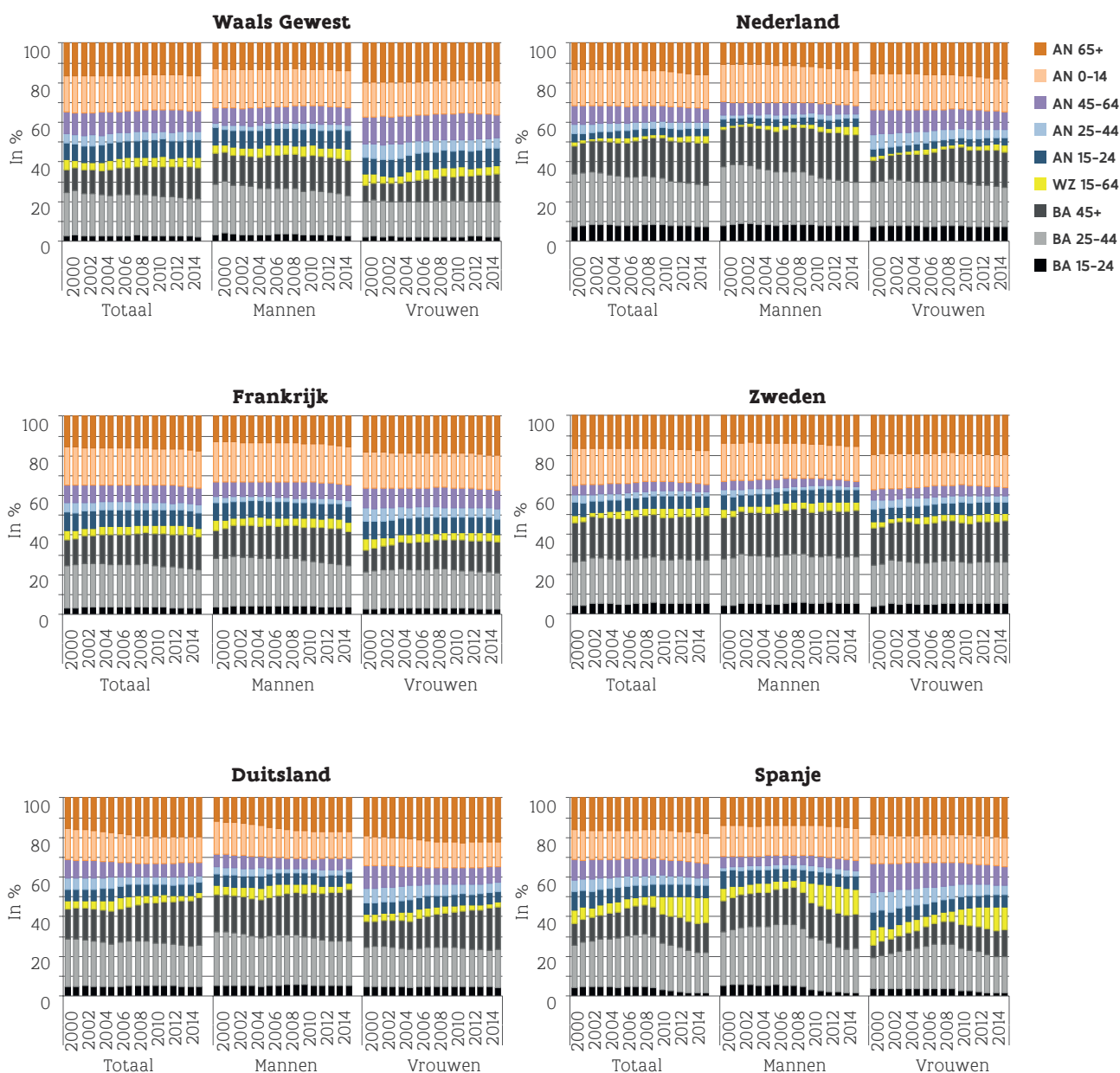

bevolking in de hele periode 7 à 8 procentpunten hoger dan in het Vlaamse Gewest. Dit hangt vooral samen met het groter aandeel beroepsactieve jongeren en vrouwen (vaak met een deeltijdbaai). Nederland kende tussen 2008 en 2014 in vergelijking met het Vlaamse Gewest een iets sterkere daling van het aandeel beroepsactieve mannen en vrouwen van 25-44 jaar en een forsere stijging van het aandeel werkzoekenden. De evolutie in Denemarken, Finland en het Verenigd Koninkrijk gelijkt het meest op die in Nederland (geen figuur).

In Frankrijk lag het aandeel van de beroepsactieve bevolking iets lager dan in het Vlaamse Gewest en het aandeel van de werkzoekende bevolking iets hoger. Het aandeel van de niet-beroepsactieve bevolking ouder dan 64 jaar kende ongeveer eenzelfde verloop als in het Vlaamse Gewest. De evolutie in Italië gelijkt het meest op die in Frankrijk, maar met een sterkere daling van het aandeel beroepsactieve mannen van 25-44 jaar (geen figuur).

Beroepsactieve en niet-beroepsactieve bevolking in het Waalse Gewest en enkele EU-landen

Evolutie van het aandeel van 9 groepen op basis van beroepsactiviteit, geslacht en leeftijd, 1999-2014

Bron: Eurostat, bevolkingsgegevens en Labour Force Survey; bewerking SVR.

Zweden kende de meest stabiele evolutie van de beroepsactieve mannen en vrouwen, voor de drie leeftijdsgroepen, met een licht stijgend aandeel beroepsactieven ouder dan 44 jaar maar ook een hoger aandeel werkzoekenden vanaf 2009. De evolutie in Oostenrijk lijkt sterk op die in Zweden (geen figuur).

In Duitsland nam het aandeel van beroepsactieve mannen en vrouwen vanaf 2005 toe en het aandeel werkzoekenden daalde. De evolutie bij jongere en oudere beroepsactieve mannen en vrouwen liep gelijk met die in het Vlaamse Gewest. Het aandeel van de niet-beroepsactieve bevolking ouder dan 64 jaar is er groter en nam sterker toe dan in het Vlaamse Gewest. Voor kinderen van 0-14 jaar zien we de omgekeerde evolutie.

Spanje kende tot 2007 een sterke stijging van het aandeel beroepsactieven, maar vanaf 2008 volgde een sterke daling van het aandeel beroepsactieve jonge mannen en vrouwen en een sterke toename van het aandeel werkzoekenden. Het aandeel beroepsactieve vrouwen ouder dan 44 jaar bleef wel groeien. Vanaf 2013 neemt het aandeel beroepsactieven weer lichtjes toe. De evolutie in Ierland en Griekenland lijkt sterk op die in Spanje (geen figuur). Ierland heeft evenwel een hoger aandeel kinderen van 0-14 jaar en een lager aandeel personen ouder dan 64 jaar.

Hoe gemeten?

De bevolking wordt opgesplitst naar geslacht en vervolgens ingedeeld in 9 groepen op basis van de beroeps participatie en de leeftijd: 3 beroepsactieve groepen (BA 15-24; BA 25-44 en BA 45+), alle niet-beroepsactieve werkzoekenden (WZ 15-64) en 5 andere niet-beroepsactieve groepen (AN 0-14, kinderen; AN 15-24, vooral studenten; AN 25-44, thuiswerkende en volledig arbeidsongeschikte personen; AN 45-64, thuiswerkende, gepensioneerde en volledig arbeidsongeschikte personen; AN 65+, gepensioneerde personen). Beroepsactief zijn betekent hier dat men effectief een betaalde baan uitoefent. De groep BA 45+ omvat ook de zeer beperkte groep beroepsactieve personen ouder dan 64 jaar. De gegevens zijn afkomstig van de online database van Eurostat (Bevolkingsgegevens en Labour Force Survey).

Meer info:

Walter Van Dongen
Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR)
02 553 42 05
walter.vandongen@dar.vlaanderen.be

